

Vastineet, luonnosvaihe

PROJEKTIN NIMI Kuhmon kaupunki Mäntymäen Yrityspuiston asemakaavan muutos ja laajennus (aurinkovoimapuisto)	Kaavan laatija Tiia Luukkonen Kaisa Winblad YKS-664	Päiväys 7.10.2025
--	---	----------------------

Asemakaavaehdotus oli yleisesti nähtävillä 05.09.2025-06.10.2025 välisen ajan (AKL 65 § ja MRA 27 §). Kaavaehdotuksesta saatiin seuraavat lausunnot, joihin on laadittu vastineet.

Lausunnot

1. Kainuun ELY-keskus

Kuhmon kaupunki on pyytänyt lausunto koskien Mäntymäen aurinkovoimapuiston kaavaehdotusta. Kainuun ELY-keskus on antanut kaavaluonnoksesta lausunnon 10.5.2025. Kainuun ELY-keskus toteaa, että kaavaehdotuksessa on pääosin huomioitu, mitä luonnoksesta on lausuttu.

Kaavaselistuksessa suositellaan laadittavaksi koko teollisuusalueen yhteinen hulevesisuunnitelma. Kainuun ELY-keskus toteaa, että koko aluetta koskevan hulevesisuunnitelman laatiminen olisi tärkeää. Alueen maaperä on pääosin hiekkamoreenia ja aurinkopuiston rakentamisen jälkeen vedenjohtavuus ja imeytyminen kyseisellä alueella voi vaihdella vähäisestä kohtalaiseen. Imeytymistä tapahtuu maaperään paneelirivistöjen alle. Hulevesien käsittelyn rakenteet tulisikin rakentaa mahdollisimman aikaisessa vaiheessa rakentamisen alussa, tällöin valuntojen ja mm. kiintoainekuormituksen vaikutukset ympäristölle on suurimmillaan ja ne tulisi minimoitua. Kainuun ELY-keskus vielä muistuttaa, että alueidenkäyttölain (132/1999) 13 luvussa (L muutos 682/2014) on hulevesiä koskevat erityiset säännökset ja 103 i §:n mukaisesti kunta vastaa hulevesien hallinnan järjestämisestä asemakaava-alueella.

Kaavaselistuksessa on todettu, että suunnittelualueen korkein kohta on käytöstä poistuneen raviradan pohjoispuolella sijaitseva Välimäki-niminen kohouma. Kaavaratkaisussa kohouma sijoittuu aurinkopaneelien alueelle (EN-1). Asemakaavaselistuksessa on arvioitu mm. rakentamisen vaikutuksia maisemaan. Kainuun ELY-keskus pitää kaava-asiakirjojen puutteena, että kaavaratkaisun (aurinkopaneelien alue) vaikutuksia kyseiseen kohoumaan ei ole arvioitu. Kainuun ELY-keskus esittää, että kaavaselistuksessa ja mahdollisesti myös kaavamääräyksiin otettaisiin tarkemmin kantaa, mitä mahdollisia maisemallisiin tavoitteita Välimäen kohoumalle kaupunki asettaa.

Vastine:

Kaavaselistukseen maisemavaikutusten arviointiin on lisätty kuvaukset mahdollisista aurinkopaneelialueella sijaitsevaan Välimäki-nimiseen kohoumaan kohdistuvista vaikutuksista aurinkopaneelialueen perustamisesta sekä maisemavaikutusten lieventämisestä. Vaikutusten arvioinnissa on huomioitu myös aurinkopaneelialueen mahdollisesti aiheuttamat maisemavaikutukset Tammelan alueelle.

Asemakaavaan on lisätty kaavamääräys, jonka mukaan: *"Aurinkopaneelialueen perustaminen tulee tehdä mahdollisimman vähän maastonmuotoihin kajoavalla tavalla. Alueen käytön päättymisen jälkeen alue on ennallistettava."* Tavoitteena on, että maisemalliset vaikutukset muodostuvat alueella mahdollisimman vähäisiksi ja tilapäisiksi.

2. Kainuun liitto

Kainuun liitolla ei ole huomautettavaa asemakaavaehdotukseen.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

3. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueella ei ole huomautettavaa Kuhmon Mäntymäen Yrityspuiston asemakaavan muutos ja laajennus, Aurinkovoimapuisto kaavaehdotuksesta.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

4. Kainuun museo

Kiinteät muinaisjäännökset ovat muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia. Ilman lain nojalla annettua lupaa kiinteän muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty.

Suunnitellulla aurinkovoimapuistoalueella sijaitsee kolme muinaismuistolain rauhoittamaa historiallisen ajan kiinteää muinaisjäännöstä, jotka ovat kohteet Välimäki 2, 1000040393, Välimäki 3, 1000040394, ja Välimäki 5, 1000054736.

Kohde Välimäki 2 sijaitsee kaavakartan perusteella maa- ja metsäalueelle kahden teollisuusrakennuksen välissä. Suoja-alueita muinaisjäännökselle jäisi kaavakartasta arvioiden noin kymmenen metriä. Kohteet Välimäki 5 ja pieniltä osin Välimäki 3 sijoittuvat energiahuollon alueelle, jonne rakennetaan aurinkopaneelit. Kaavakartassa ja kaavaselostuksessa ei ole hahmoteltu, miten aurinkopaneelit sijoittuvat suhteessa muinaisjäännöksiin. Tämän tiedon puuttuessa Kainuun Museon 22.12.2025 ja 5.5.2025 allekirjoitetuissa lausunnoissaan totesi, että muinaismuistolain 13 §:n mukainen neuvottelu on pidettävä, koska muinaisjäännökset sijoittuvat alueelle, missä ne ovat vaarantumassa. (KAJDno-2024-1879). Suunnitelmissa ei ilmennyt, pitäisikö muinaisjäännökset poistaa ennen hankkeen toteuttamista. Varsinaisia neuvotteluita ei touko-kesäkuun taitteessa 2025 ei tehty, vaan keskusteluissa kävi ilmi, että tarkoitus ei ole kajoa muinaisjäännöskohteeseen, vaan ne tulevat säilymään maastossa. Museoviraston antaman arvion perusteella ei ollut enää tarvetta 13 § neuvotteluun kiinteän muinaisjäännökseen kajoamisen ja arkeologisen tutkimisen tarpeen osalta.

Kainuun Museo vaatii saada tarkastettavakseen suunnitelman, jossa ilmenee, että tavalla kohteet Välimäki 3 ja Välimäki 5 otetaan huomioon hankkeen jokaisessa vaiheessa, ja jossa selviää, onko kohteille annettu riittävä suoja-alue.

Kainuun Museolla ei ole muuta huomautettavaa

Vastine:

Kaavaselostusta on tarkennettu, koskien kohteiden Välimäki 3 ja Välimäki 5 huomioimista jatkosuunnittelussa sekä ohjeistuksella toimittaa suunnitelma tarkistettavaksi Kainuun museolle ennen alueen rakennustöiden aloittamista. Asemakaavaan on lisätty yleismääräys kohteiden huomioinnista kaavan toteutuksessa: *"Ennen alueen rakentamisen aloittamista tulee Kainuun museolle toimittaa hyväksyttäväksi suunnitelma, josta ilmenee alueelle sijoittuvien arkeologisen kulttuuriperinnön kohteiden huomioiminen alueen rakentamisessa."*

5. Kainuun pelastuslaitos

Kainuun pelastuslaitoksella ei ole huomautettavaa asiaan.

Vastine:

Merkittään tiedoksi.

6. Kajave

Kajavella on muutosehdotuksen alueella keskijännite (20kV) sekä pienjännite (0,4kV) maakaapeleita. Kajaven puistomuuntamo sijaitsee myös muutosalueella. Kajaven kaapeleiden päälle ei saa rakentaa mitään. Kaapeleiden tulee olla huollettavissa vikatapauksissa. Puistomuuntamon läheisyydessä rakentamisetäisyydet pitää huomioida paloturvallisuuksien mukaan. Puistomuuntamolle pääsyn tulee säilyä siten että muuntamoa voidaan huoltaa normaalisti.

Mikäli kaavoituksesta johtuen joudutaan tekemään Kajaven kaapeleiden tai verkkokomponenttien siirtoja niin työn tilaaja maksaa jakeluverkon siirtoihin liittyvät kustannukset yleisen aiheuttamisperiaatteen mukaisesti.

Vastine:

Kaavaselistusta on täydennetty kohdalla, jonka mukaan maakaapeleiden sijainti tulee huomioida rakennusvaiheessa, eikä niiden päälle tule rakentaa. Muuntamon sijainti tulee huomioida alueen rakentamisessa paloturvallisuus huomioiden.

7. Kuhmon VesiEnergia Oy

Kuhmon VesiEnergia Oy pyytää huomioimaan nykyisen asemakaavan mukaisesti alueelle rakennetun vesi- ja viemäriverkoston sijainnin ja korkeusasemat.

Vastine:

Asemakaavan muutoksella ja laajennuksella ei osoiteta muutoksia jo rakennetun verkoston alueelle. Kaavaselistukseen vaikutusten arviointiin on lisätty kohta, jonka mukaan kaavamutoksen toteuttamisessa on hyvä huomioida vesi- ja viemäriverkoston sijainti sekä korkeusasemat.